COMENIUS UNIVERSITY IN BRATISLAVA FACULTY OF MATHEMATICS, PHYSICS AND INFORMATICS

MEMORY SPAN IN DIFFERENT RECURRENT NEURAL NETWORK TYPES Master Thesis

COMENIUS UNIVERSITY IN BRATISLAVA FACULTY OF MATHEMATICS, PHYSICS AND INFORMATICS

MEMORY SPAN IN DIFFERENT RECURRENT NEURAL NETWORK TYPES

MASTER THESIS

Study programmes: Applied Informatics

Branch of study: 2511 Applied Informatics

Educational department: Department of Applied Informatics

Advisor: školitel

Univerzita Komenského v Bratislave Fakulta matematiky, fyziky a informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Bc. Jaroslav Ištok

Študijný program: aplikovaná informatika (Jednoodborové štúdium,

magisterský II. st., denná forma)

Študijný odbor: aplikovaná informatika

Typ záverečnej práce: diplomová Jazyk záverečnej práce: slovenský Sekundárny jazyk: anglický

Názov: Porovnanie niekoľkých typov rekurentných sietí z hľadiska hĺbky pamäte

Memory span in recurrent neural network types: a comparison

Anotácia: Cieľ om práce je preskúmať a porovnať vlastnosti niektorých typov rekurentných

samoorganizujúcich sa máp (MSOM, RecSOM a ich modifikácií) s Elmanovou jednoduchou rekurentnou sieťou (SRN), najmä z hľadiska hĺbky a kapacity pamäte. Práca zahŕňa implementáciu, výpočtové simulácie a analýzu vrátane

preskúmania priestoru parametrov.

Literatúra: Elman, J. (1990). Finding structure in time. Cognitive Science, 14, 179-211.

Strickert, M. & Hammer, B. (2005). Merge SOM for temporal data.

Neurocomputing, 64, 39-71.

Vedúci: doc. RNDr. Martin Takáč, PhD.

Katedra: FMFI.KAI - Katedra aplikovanej informatiky

Vedúci katedry: prof. Ing. Igor Farkaš, Dr.

Dátum zadania: 05.10.2017

Dátum schválenia: 12.10.2017 prof. RNDr. Roman Ďurikovič, PhD.

garant študijného programu

študent	vedúci práce

 ${\bf Acknowledgment:}$

Abstrakt

Abstrakt - obsah

Kľúčové slová: kľúčové slová

Abstract

Abstract

Keywords: Neural Net, Machine Learning, Prediction

Obsah

1 Uvod		1
	1.1 Typy neurónových sietí	1
	1.2 Meranie hĺbky pamäte samorganizujúcich sa máp	1
2	Navrh riesenia	2
3	Implementacia	3
4	Experiment	4
5	Vyhodnotenie	5
6	Zaver	6
	6.0.1 Kapitola	6
$\mathbf{B}^{\mathrm{i}}$	ibliography	6

Zoznam obrázkov

Uvod

1.1 Typy neurónových sietí

- elmanova sieť
- recSOM
- mergeSOM

1.2 Meranie hĺbky pamäte samorganizujúcich sa máp

Trénovacou množinou bude dostatočne dlhá sekvencia písmen (slov). Vstupmi pre sieť budú zakódované jednotlivé písmená z trénovacej sekvencie. Písmená sú kódované do 26 prvkového vektora, ktorého prvky budú nuly a jednotky. Mierou hĺbky pamäte bude najdlhšia spoločná podpostupnosť písmen. Každé písmeno bude mať v sieti nejakého víťaza a vďaka tomu, že rekurentné siete majú kontext, môže sa stať, že rovnaké písmeno môže mať rôznych víťazov počas trénovania.

Keď chceme hladať najdlhšiu spoločnú podpostupnosť, každý neurón bude mať ökno", resp. bude si pamätať k posledných písmen, pre ktoré bol víťazom. Potom budem vedieť povedať o každom neuróne na aké písmená (časti vstupnej sekvencie) reagoval. Toto si budem pamätať pre jednotlivé trénovacie iterácie. Po trénovaní zistím najdlhšiu spoločnú podpostupnosť znakov na ktoré neurón reagoval počas jednotlivých iterácii trénovania. Podpostupnosť budem zisťovať od posledného zapamätaného písmena. Dĺžka najdlhšej nájdenej podpostupnosti bude vyjadrovať pamäťovú hĺbku pre konkrétny neurón. Hĺbku pamäte potrebujem určiť pre celú sieť, preto musím spraviť priemer pamäťových hĺbok všetkých neurónov. Musím však spraviť váhovaný priemer, resp. brať do úvahy počet podpostupností, ktoré sa na daný neurón zobrazili. Z toho si viem ďalej vytvoriť heatmapu, ktorá mi bude nejakým spôsobom vizualizovať, ako ktorý neurón reagoval.

Navrh riesenia

Implementacia

Experiment

Vyhodnotenie

Zaver

6.0.1 Kapitola

Literatúra

- [1] Jeffrey L.Elman Finding Structure in Time. University of California, San Diego, 1990
- [2] H. Ritter and T. Kohonen Self-Organizing Semantic Maps Helsinky University of Technology, 1982
- [3] Thomas Voegtlin Recursive self-organizing maps, 2002
- [4] Marc Strickert, Barbara Hammer Merge SOM for temporal data Technical University of Clausthal, 2005